

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobce: **J.C.**
zastoupený advokátkou JUDr. Zdeňkou Doležálkovou
sídlem Ovesná 7, 724 00 Ostrava – Stará Bělá

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 2771/117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. 142042/2020 ze dne 4. 2. 2021, ve věci
dodatečného povolení stavby

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje č. j. 142042/2020 ze dne 4. 2. 2021 a rozhodnutí Magistrátu města Ostravy č. j. SMO/556237/20/OŽP/Záp ze dne 1. 10. 2020, se **zrušují** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokátky JUDr. Zdeňky Doležilkové, sídlem Ovesná 7, 724 00 Ostrava – Stará Bělá.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou ze dne 29. 3. 2021 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. 142042/2020 ze dne 4. 2. 2021, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Ostravy č. j. SMO/556237/20/OŽP/Záp ze dne 1. 10. 2020. Prvostupňovým rozhodnutím nebyla podle § 129 zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona (dále jen „stavební zákon“) ve spojení s § 15 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách (dále jen „vodní zákon“) dodatečně povolena stavba vodního díla nazvaného „Zatrubnění bezejmenného potoka, X, parcela č. X“.
2. Žalobce doplnil, že prvostupňový správní orgán své rozhodnutí o zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby odůvodnil tím, že jí nelze vyhovět, neboť orgán ochrany přírody vydal v rámci koordinovaného stanoviska č. 134/2016 záporné závazné stanovisko, že předmětná stavba není v souladu se zájmy chráněnými zákonem č. 114/1992 Sb. Žalobce nesouhlasí se závěrem, že pozemek parc. č. X v k. ú. X je součástí volné krajiny a že předmětný vodní tok v ní plnil významnou ekologicko-stabilizační funkci a byl biotopem řady rostlinných a živočišných druhů a dále, že realizováním stavby zatrubnění došlo k narušení přirozeného charakteru vodního toku. Stavba je v zájmu dané lokality, jelikož provedená úprava zajišťuje lepší využití k zemědělské činnosti a nikterak nezasahuje do ochrany vod a došlo k zefektivnění vodního hospodářství. Těmito okolnostmi se správní orgán nezabýval. Žalovaný pochybil v tom, že nebylo provedeno šetření na místě samém, nebyl zjištěn faktický stav toku a pozemku před a po zatrubnění potoka. Žalovaný dále neměl vycházet ze stanoviska orgánu ochrany přírody ze dne 10. 10. 2016, které bylo vydáno v jiném správním řízení. Žalovaný nezjistil dostatečně skutkový stav ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“).
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Shrnl dosavadní průběh správního řízení a zdůraznil, že důkazní břemeno k prokázání podmínek k možnému dodatečnému povolení stavby tíží stavebníka. Nadto byla zjištěna skutečnost, která znemožňovala žádosti žalobce vyhovět, a to negativní závazné stanovisko dotčeného orgánu.

Zjištění z průběhu správního řízení

4. Ze správních spisů soud pro účely soudního přezkumu zjistil následující zcela podstatné okolnosti, rozhodné pro projednávanou věc.
5. Dne 14. 1. 2016 bylo prvostupňovým správním orgánem zahájeno podle § 46 odst. 1 správního řádu řízení o odstranění nepovolené předmětné stavby „Zatrubnění bezejmenného potoka, X, parcela č. X“ podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.

Žalobce byl správním orgánem poučen podle § 129 odst. 2 stavebního zákona o možnosti požádat ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení o dodatečné povolení stavby. Této možnosti žalobce využil a dne 10. 2. 2016 požádal o dodatečné povolení předmětné stavby; zároveň tak správní orgán přerušil řízení o odstranění stavby do doby vydání pravomocného rozhodnutí ve věci žádosti o dodatečné povolení stavby. Prvostupňový správní orgán následně po provedeném řízení rozhodnutím ze dne 27. 7. 2016, č. j. SMO/213944/16/OŽP/Sur předmětnou stavbu dodatečně nepovolil. Odvolání žalobce proti citovanému rozhodnutí bylo Krajským úřadem Moravskoslezského kraje, a to rozhodnutím ze dne 13. 10. 2016, č. j. MSK 118497/2016, jako opožděné zamítnuto.

6. Následně správní orgán prvního stupně rozhodl dne 6. 4. 2017 pod č. j. SMO/099493/17/OŽP/Sur o odstranění předmětné stavby. K odvolání žalobce však bylo toto rozhodnutí zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení. Podáním doručeným správnímu orgánu prvního stupně dne 14. 11. 2017 požádal žalobce *opětovně* o dodatečné povolení stavby.
7. Rozhodnutím ze dne 5. 12. 2019, č. 1079/19/VH nařídil správní orgán prvního stupně opětovně odstranit předmětnou stavbu. I toto rozhodnutí však bylo k odvolání žalobce rozhodnutím Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 13. 5. 2020, č. j. MSK 16758/2020 zrušeno a věc byla vrácena k dalšímu řízení, mj. proto, že žalobce v průběhu řízení opětovně požádal o dodatečné povolení stavby a o této žádosti správní orgán prvního stupně nijak nerozhodl.
8. Správní orgán prvního stupně tak rozhodnutím ze dne 1. 10. 2020, č.j. SMO/556237/2020/OŽP/Záp žádost o dodatečné povolení zamítl. Následně k odvolání žalobce rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím.

Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání při závěru o existenci vad, které mají za následek nezákonné rozhodnutí ve věci ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
10. Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, stavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření vyžadovaného stavebním zákonem nebo bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nahrazující anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena.
11. Podle § 129 odst. 2 stavebního zákona stavební úřad zahájí řízení o odstranění stavby uvedené v odstavci 1 písm. b). V oznámení zahájení řízení vlastníka nebo stavebníka poučí o možnosti podat ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení žádost o dodatečné povolení stavby. Byla-li žádost o dodatečné povolení podána před zahájením řízení o odstranění stavby, má se za to, že byla podána v okamžiku zahájení řízení o odstranění stavby. Pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti. Jde-li o stavbu vyžadující stavební povolení, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o stavební povolení. Jde-li o stavbu vyžadující pouze územní rozhodnutí, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o územní rozhodnutí. V řízení o dodatečném povolení stavby stavební úřad

postupuje přiměřeně podle § 90 a § 110 až 115; ohledání na místě je povinné. Účastníky řízení o dodatečném povolení stavby jsou osoby uvedené v § 109, a pokud je v řízení posuzováno umístění stavby nebo změna oproti územnímu rozhodnutí, rovněž osoby uvedené v § 85. Na uplatňování námitek účastníků řízení o dodatečném povolení stavby se obdobně použijí ustanovení o uplatňování námitek v územním a stavebním řízení.

12. Ze shora podané rekapitulace skutkových okolností projednávané věci je zřejmé a není o tom ani sporu mezi stranami, že napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, je rozhodnutím o žádosti žalobce o dodatečné povolení předmětné stavby, podané dne 14. 11. 2017; nesporné je však také to, že tato žádost byla již druhou v pořadí ve vztahu k téže stavbě, přičemž žádost (jako opakovaná) byla podána již dalece po lhůtě 30 dnů, která byla k podání žádosti žalobci stanovena. Ze správního spisu jednoznačně vyplývá, že o první, včas podané žádosti o dodatečné povolení stavby, bylo pravomocně rozhodnuto (prvostupňový správní orgán rozhodnutím ze dne 27. 7. 2016, č. j. SMO/213944/16/OŽP/Sur předmětnou stavbu dodatečně nepovolil, přičemž odvolání žalobce proti citovanému rozhodnutí bylo rozhodnutím Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 13. 10. 2016, č. j. MSK 118497/2016, jako opožděné zamítnuto).
13. Z citovaného § 129 odst. 2 stavebního zákona přitom jednoznačně vyplývá, že žádost o dodatečné povolení stavby je možné podat *pouze ve lhůtě 30 dnů* od zahájení řízení o odstranění stavby, neboť pouze v případě včas podané žaloby stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti. A contrario, není-li žádost o dodatečné stavební povolení podána ve stanovené lhůtě, stavební úřad řízení o podané žádost věcně nevede a nemá zákonnou povinnost přerušit řízení o odstranění stavby. Lhůta k podání žádosti o dodatečné povolení stavby (zavedena zákonem č. 350/2012 Sb. s účinností od 1. 1. 2013) má ostatně zcela zásadní význam pro zahájené řízení o odstranění stavby. Zjevným cílem jejího zavedení bylo zamezit opakovaným žádostem o dodatečné povolení stavby po předchozích neúspěšných žádostech s cílem oddálit pro stavebníka negativního rozhodnutí o odstranění stavby. Nadto, pokud by totiž krajský soud připustil, že i po lhůtě podaná žádost může být věcně projednána a že lze připustit dokonce její vyhovění za situace, kdy stavební úřad nemá z logických důvodů povinnost řízení o odstranění stavby přerušit, připustil by rovněž hypotetické navození situace, kdy by bylo pravomocně rozhodnuto o odstranění stavby a následně rozhodnuto o dodatečném povolení stejné stavby. Takový postup by však byl nejen v příkrém rozporu s účelem předmětné právní úpravy, ale také s principem právní jistoty, což nelze za žádných okolností připustit.
14. Podle krajského soudu je tedy nezbytné dikci § 129 odst. 2 stavebního zákona vyložit tak, že je-li podána žádost o dodatečné povolení stavby po zákonem stanovené lhůtě, nelze ji za žádných okolností vyhovět. Jestliže je však již na první pohled z žádosti zřejmé, že ji nelze vyhovět, přičemž uvedená skutečnost je zjevná již ze samotné žádosti bez nutnosti dalšího dokazování či zjišťování, je takovou žádost nutné považovat za zjevně právně nepřipustnou podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2008, č. j. 2 As 74/2007 – 55, publ. pod č. 1633/2008 Sb. NSS). Správní orgány tedy měly postupovat podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu a řízení o této žádosti zastavit. Pokud žalobce v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nenamítal vady řízení uvedené ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., přihlédne soud z úřední povinnosti k existenci takových vad jen za předpokladu, že jsou bez dalšího patrné ze správního spisu a zároveň se jedná o vady takového charakteru a takové míry závažnosti, že brání

přezkoumání napadeného rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2003, č. j. 2 Azs 23/2003 - 39, č. 272/2004 Sb. NSS). Věcné rozhodování správních orgánů o zjevně právně nepřípustné žádosti představuje natolik závažné porušení procesních předpisů správním orgánem, že krajský soud je dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. *ex officio* povinen zrušit rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podle § 78 odst. 3 s. ř. s., pro vady řízení (srov. rozsudek ze dne 27. 8. 2015, č. j. 2 As 166/2015 - 33).

Závěr a náklady řízení

15. Krajský soud s ohledem na shora uvedené napadené rozhodnutí dle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. zrušil, přičemž s ohledem na podstatu shledaných vad v projednávané věci přistoupil soud dle § 78 odst. 3 s. ř. s. také ke zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně; zároveň soud věc vrátil dle § 78 odst. 4 žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém tento bude vázán právním názorem vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Tento názor lze shrnout tak, že v dané věci nebyly splněny podmínky pro vedení řízení o dodatečném povolení předmětné stavby podle § 129 odst. 2 stavebního zákona; žádost o zahájení takového řízení byla zjevně nepřípustná a stavební úřad měl řízení o ní zastavit.
16. O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce byl v řízení procesně úspěšný a vzniklo mu tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří:

a) zaplacený soudní poplatek	3 000 Kč
b) náklady právního zastoupení advokátem	
- odměna advokáta za zastupování v řízení ve výši 3 100 Kč / úkon při těchto úkonech právní služby:	§ 7, § 9 odst. 4 písm. d)
1) příprava a převzetí věci	
2) sepsí žaloby	vyhl. č. 177/1996 Sb.
	6 200 Kč
- paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč / úkon při shora uvedených úkonech právní pomoci	§ 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb.
	600 Kč

Celkem včetně DPH 21% (vyjma soudního poplatku)

11 228
Kč

Soud uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení uvedenou částku, a to dle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění k rukám advokátky, která žalobce v řízení zastupovala. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

[Zadejte text.]

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 13. ledna 2022

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu